

زه‌حمه‌ته کو ئەم بکارین روخسارو نافه‌پوکى د کارەتى
هونه‌ریدا ژىلق قەكەين ، چونكى براستى ئەف هەردو نەھىزەتكى
و تابىتن ژىكجودابىن . وەكى ياخوييابه روخسار دەرېرىنە ژىلق
نافه‌پوکەكا دياركىرى ، نافه‌پوکى د قىقىن روخسارەكى تايىھەتى
ھەبتىن ..

بەلى ژبۇ ساناهى و دياركىرنا قى بابەتى ئەم دى لسى
ئاخفىن و من دېقىت ئەز ژىكجوداكەم دا بكارم بدرؤستى لسى
باخقىم ئەم تەف دابكارين بگەھىنە رەھو پىشىن قى گرفتارىي
ژې بر ج ئەف گرفتارىي يە ؟ چونكى براستى دۆزەتكى
ھورەو ھندەكا بىكىيە ... دۆزەكا خەتەرەو بۇونا شانزى
جەھدى ديار دكەت . گەرماتىا وى پەيوەندىي د نافەر
 Roxsarı ئان بىينىنا دەرھىنانى (الرؤية اللاحاجية)
لناۋەرە نافه‌پوکى ئان وى تىكستا نفىسى . ئەقەزى دۆزەكى
دېقىت هەمى عونسەرت كاركىرنا شانۋىي خولىكىدەن د بىكىا وى
بەھرا گران ، دا دۈيماھىي بشىت خەلکى بەرفەھى جەھدى
باوهرى بكارى وان بەھىت ئەوا ژبۇسە خەراتىيا وان ئەف شانۋىي
ھاتىي دورىست كىرن . بەرى ھەمى تشتا ئارمانجا شانۇوا جەھدى
ئەوھە كۆبزاقين خوه پىشكەشى خەلکى بکەت لەر درا ھەي
لجه‌ھەتى بت ، لكارگى ، نەخوشخانى ئان لچەيھانى ئانزى
لەچ درا بكارت شانۇ دەوري خوهىيەقىشكىي پىشىرەت
بىبىنتى ... بېنى ئىكىن دكارت ناما خوهىي پېروزا بەركەتى
بگەھىنەت ئارمانچ ئەوا كۆبزاھەنلى ھاتىي بەرھەقىرن . بېنى ئىكىن
ئىكىرىتىن موكوم دەگەل خەلکى شانۇوا جەھدى تەف بەھائى وى
يى پەسەن دى ژىدەست چىت و ھندابت ئۇ دى بتە گوتىنەك
پوچق و بەتال . ژۇقىرە نەمازە ژۇقى خالى بىتى دېيت پەيوەندىيەك
گەرم ھەبت لناۋەرە بىينىنا دەرھىنانى و ھەقال بەندىا وى دەگەل
تىكىستى .

كارى شانۇگەرېي تىتە پىشكەشىرن بۇ خەلکەكى گەلەك
بۇش ، قىچا لسىر قى ئىكى دېيت دەرھىنە رو نفىسەر پېتكە
ھزرو بىرىن خوه بکەن دا بكارن بنواشا ئەقى كارى بىتە رزەكى
رەندو سپەھى بىنە دەست .

د شانۇوا جەھىيدا ئەو خەلکى دياركىرى نىنە كوبكەن
تەناھى و تەسلىي د ھولىدا ، كوتەف شەرت و شوينىن ھونەرى

و خسارت نافەرەت د شانۇوا جەھىيدا

د . سعدى يونس

وەركىزانا

عبدالله محمد عبدالله

سەردا . دەرھىنەر دىتە پەرك لىناۋېرە نفیسەری ژئالەكى و لىناۋېرە ئەكتەری ژئالەكى دېفە ئوھەر ئەو ئەكتەری دلقلەنیت لەويف پېتىقىت نافە روکى . لەپەرە خەچاڭ لىشىانا ئەكتەری تىنە زلگەن ئانكۇ بىزىن مەيىزا مەروقى دەربرىپىنا ئىش و گرفتارىپىن خەلکى و مەيقى و داخازىن وان لېاشە روژى . يالسەر ئەكتەری شانۇوا جەھدى ئەو ئەكتەری كۆپى زاناو سەرەتكە فتى بىت دەكارى خەودا بەھەمى لۇق و تابىن خەوفە ج ژ دەربرىپىنا ئاخفتىن خەۋ ئان ژ كەريارا بىن پادىت (و مايم و بانتومايم) . ئو بىھەتە هەندى كۆبۈزىت بىستىت و بلەپىزىت و ئەكروپاتىكىزى بىزانت دا دەرھىنەر بىكارات تەۋ ئاوازىن شانۇگە رىيا دىياركىرى بىزەنت . لەپەرە كا وەلەدا ئەف ئالاف دى ژېھر شىيان و كەريارا ئەكتەری كەفن ، لەپەرە (مەروف - ئەكتەر) دى بىت ئارماڭچو مەيقى ھەر مەروفە ژى دېتىپ بىنەر . ئەم لەپەرە ئىلى لېھرامىبەرى ئەزمانەكى ھونەرى دىت ئەو ئەزمانىزى ئىنى نوی بىت ، دىت ھەر ئەو بخەو بىت دېستانە كا شانۇگە رىيا بەركەتى .

بىھېنەن دانەكى بىدەين و دا بىكارن چارە سەرا خالا دەستېكىرنى د شانۇوا جەھدىدا بىكەين ئانكۇ تىكىستا شانۇنى . تىكىست دەپى حالەتىدا دىت بىتتە كارەكى ھەۋەشىكى ئانكۇ ئەف تىكىستە بەھىنە نفیسەن ژلائىي ھونەرمەندىن شانۇنى بخەو . بەلنى ئەف كارە ھەتاھۇل ولاتى مەدا سەرەلەنە دايە بىرەنگەكى فەرەھۇ ئاشكرا ئەگەر ھەبىتى حالەتەكى كەلەك كىمە ، بەلنى ئەگەر بەھىتە توپۇزىنەن و زەبتە كا باش ھەبىت ئەف كارە دى بىن سەرەتكە فتى بىت . بۇ نۇموونە دىكارن بىزىن ھونەرمەندەك ژوان دى هەزرو بىرەكى بىشكەشکەت بىكىر ھەندى بەھىت كۆبۈزەن ئەف ئەف ئەندامانەھەر ئىنگىزى ژلائىي خەۋ دى ھەززەكى لەسەر زىدەكەت ت وەلىتىت ئەو بىنواشە دىت بابەتەكى كەلەك باش و بەركەتى بۇ شانۇگە رىنى . ئۇ دىت ئەف كارە ھەۋەشىكى بىكەلەك تەرزىت .

يا بېتىقى ئەو د شانۇوا جەھدىدا ھەر كەريارا بىن پادىت ژىنەقە ئالولۇزى و گرفتارىپىن خەلکى بىت چونكى خەلک دەمنى دەنپىنە شانۇگە رىيەكى ئۇ بىزانت كۆۋى شانۇگە رىنى كۆمەندى دەيابە گرفتارىپىن وان و تەمسىلا وان ناكەت دى بىنین ئۇ جەممۇر ھەند

- بەيدا بىن . بەل ئەواھە ئەو ئەف ھونەرمەندەنە ھەر سەنلىرى دەرەنە كا بەرەدەوامدا ژبۇرى ئىكى دا يېشىن روژ بۇ ئەنلىرى خەلکەكى نوی خەرقەكەن لەدور دوزا شانۇنى . بېكھاتنا سۇوا جەھدى مىنە خەلپەكە كا مېش ھەنگەننە ئەف دەلەك دەپى بىن سەرگەپىرا ژ خەۋ چىكەن ژ بۇ دورست كىن و اباداعا چىقىت شانۇگە رىنى د جەپتەن وەلەدا كۆ شانۇگە رى لىنە مەيتە دەتكەن . د بىت جەھەكى وەتوقىت كوبىئىچەجەرى نە بلاجكتور نە سەنلىرى ئۇ ھۆلۈزى ئەبت ئۇ دەكەل مەچ بېتىقە كا دىبا تەخۇنى ، فيجا لەپەرە ئەو لەسەر دەرھىنەر ئى بىزانت دى چاوه شانۇگە رىيا خەۋ دەكەل قى بارۇ زەزەن كونجىنەت .

لەپەرە ئەو پەرسىيارجارە كادى تىتەقە بەرچاپ : ئەوچ ھونە ئۇ نۇين دەرھىنەر دى بىكار ئېنىت دا بىكارت بىھەتە بىنەجە كا تىتەتى ؟ دەويف زانىن و گروقىن من دەپى ئىكىدا ئەزىنى لونى بلوھرىنى دەرھىنەر ئى شانۇوا جەھدى بېتىقىا ب (ھۇر بىنپىتە كارى خەۋو بىزانت دى چەلەپتەت و خۇدان بەھەرە بىت) .

كىمكەن ژ تاشتىن بېشكەشكەنى ژ ئەكسوارى و دېكۈرەو بۇناھىنى تاشتە كى كەلەك بېتىقە دا كۆئە و تىپ كەلەك نەوەسىت دەرەنە خەۋەدا ، دا بارى وى ئىپى گران نەبت ، ژېھر كوبىكارت ھەرگەف پەيوەندىنى بەھەمى تەخىن مللەتى بىكت . بەلنى دەپىت دەپى پاشدە سەتىيدا كەلەك باش ئاگەھدار بىن ... چونكى مە كوت (ھۇد بۇون و ھەلپەزارتىن و بەھەر) چونكى كارى دەرھىنەر ئەنە كارەكى ئەبەرە فەتكەر و بلەزە . دەكەل پاشدەست خەستىدا تاشتىن ئەم بىكار دەئىنەن دەپت كارى ئىيداعىنى ھونەرى بوان تاشتا بخەو بىنەجە كەين . لەپەرە ياسا سانەھىنى سەر ھەددەت .. ئەف ياسا يە ئەوا دەمېنىت و د بىت ياسا يە كا گۈنگۈ بەركەتى د ئەف كارىن ھونەرى . ئالاف د شانۇوا جەھدىدا چو دەورى وەلى نابىنېت ژيل دەورەكى بچۈرۈك دەكارى دورستىكەن ھونەرى . باشە پاكى دەورى سەرەكى دەپى شانۇويدا دېبىنىت ؟ پەرسىيارە كا كەلەك بەركەتى يە بەرسقا و يېزى دېتە ئىستۇينە كا موکوم د شانۇوا جەھدىدا .. ئەۋى دەورى سەرەكى دېبىنىت دەپى شانۇويدا (مەروفە) ئانكۇ ئەكتەر ، ئۇ ئەف سې بىن بەركەتى (نفیسەر و دەرھىنەر و ئەكتەر) دېنە بەرە شېتىنىتە دەپى شانۇوا مەدا ئۇبىنە دېتە ئاقاھىنى مای د

لار لار لار

لار

دلاور قهقهه داخی
ئەکادىمىيەتىنەر جوانەكان

هر لە سەرەتاو لە و کاتە وە ئى كۈرىپە ئى مۇۋقايەتى ،
لە نېيۇ لانكى ئەندىشە و خەونە سەۋەزە كانىدا ، كۆيى بۇ لايە
لايە ئى [كارىكىن] و هييانە ئاكامى پېيدا يىستى يە كانى زىيانى
رائە دىرا ، هونەر وەك دىياردە يە كى زىندۇو كارىگە رى نېيۇ بۇونە
كۆمە لايەتى يە كە ئى ، شان بە شانى بە رى بەنچى كارە كە ئى
بەنگى ئە دايە وە ...

ئىنسان هەر لە كە وتنە رې ئى [كلاوانە يە وە] ، كەرە كى
بۇوه زۇر زىدە تەرنۇنى لە وە ئى كە هە بۇوه ، كەرە كى بۇوه
ھەنگاو بەرە و جۇرە گشت كىرى يەك بەهاۋىژى ، بە وەندە وە
نە وەستاوا له نېيۇ ئەلقە ئى تاكى ئە كۆشە كىرى كە دالىنگ بەت ،
بەلكوبەرە و كۆشە نىگاي ئە و گشت كىرى يە نواپىوپى ئى كە هىياو
خەونە كانى تىادا بىنىوھە وە ... ئە و كۆشە نىكايە ئى وەك
جيھانىكى بۇونتىرو دادپە رەۋەرانە تە خۇى لە بەر چاۋانىدا
نۇواندۇووه ، ئەم جيھانىكى بې مانابۇوھە هەر بۇيە شە بې بۇوى
نە مان و فەوتانىدا لە ناوا بۇونە دىيارى كراوهە كەيدا ، هەلشاخا ،
لىرە وە دەورى هونەر لە هييانە ئاكامى ئە و ئارەزووھە وەك
شىتىكى جە وە رى لاي ئە و ئىنسانە سەرەتايە خۇى ئە نۇينى ،
ھە رەوەك ئە وە ئى بە خۇى ئە وە وە ، جيھانە كە ئى دەورو پېشى
كۆمە لايەتى يە كە ئى بې ...

ئە و ساتە ئى كە بە ناخى مېزۇوھ دېرىنە كە ئى مۇۋقايەتى دا
رۇ ئە چىن ، ئە و مېزۇوھ هونەر وە ئاۋىنە يە كى بالا نوماى

گوھ نادەتە وى شانوکە رې ئى چونكى د خلمەتا و ايدانىنە . ئە فجا
نېيسەر حىسىلىن بىن يىن شانووا جەھدى د دانىت دېيت
كەلە كەن شە مرزابت چونكى ئەف كارە نە كارە كەن وە سا
بساناھى يە بەلكى دېيت بى زاناو سەرەكە فتى بىت د نەپەننېن
هونەر ئى خۇددا . بۇ نمۇونە دېت بۇ داهىنەن ئە شانووا خۇه
جەھە كەن ئالاوتايەتى بەھىلت ئانكۆ كەنگە شە ئانزى تە مىسىلەرن
دەكەل جەمھورى دەورە كەن باش دېنيسېنىدا بېبىن . ئېيتکار
عىنسورە كەن تازە يە و دەورە كەن كەلەك دېبىنەت ڈ بۇ گرېدانَا
پە يەندىيە كا موکوم دەكەل خەلکى و پشکدارىا وانا هوشىمەندانە
دەكارى هونەریدا . دەكەل هەندىرما بېتىقى يە لسەر نېيسەر ئى دراسا
دراما ئى بىكتە ئانكۆ نېيسەنە شانوو ئى بۇ دەرسەتى تېيكەت ڈ رەمو
پېشافە . چونكى كەلەك جارا نېيسەر دەكەفتە درافە كەن وە سا
رۇي بروي جەمھورى د دەمىتە مىسىلەرنى ئە خەلک پېكەتە دى
دەستىن خۇه لېكەن بى كوتىكە هەشتە كا وە سا بۇ دەرسەتى دۇى
مەسەلى ئە هەشتەن بىرەنگە كەن باش و زىرە كانە . دراما راست و
پەسەن دەيىنەت تاشتە كەن كەلەك بېتىقى د شانووا جە مدیدا
نە مازە ئەم دەچاف پېكەفتەن خۇددا رۇي بروينە دەكەل
جەمھورى ، ئە فجا بېتىقى يە ئەم كەلەك چاقى خۇه بەدەينە
ھەندى و بکارىن سەرەكە فتى بىن د پېشە چونا كېلىنى (ذوق)
شانوو ئى وۇ دەشتىن ھويىرین هونەر ئى كو بکونجىت دەكەل جەفاتا
مەيا نوى .

دەكەل ئەقا رون كىرى دى بومە خۇيابات پە يەندىيە موکوم لەنافبەرا
رۇخسارى و نافە بۇكى د شانووا جە مدیدا ، دېبىنەن پېكەنەن ئى
قى شانوو ئى چو جارا داهىنەن هونەر ئى پېشت كەن ئەلکى
ھەر كاف وى داهىنەن بەر چاۋىدەكت و بۇ پېشە بېت . چونكى
چاف پېكەفتە شانوو ئى دەكەل خەلکى بەر فەرە كارە كەن نوى يە
دولاٽى مەدا نە مازە ئە وى دېيت جەمھورە كەن نوى خە كەت
لە دور شانووا مە ، فيجا ئى ئېكىزى دېيت مەرۇف بېا خۇھ بېرت
بەچافە كەن زىل و تېكە هەشتى ژبۇرۇناھىيە كى ژيانا مەيا رۇۋانە پۇن
كەتن بوان شەمالكىن چو جارا نەھىنە قەمراندن .

يادلىيە وەركىزىان زەقۇقلارا - الاقلام - 6 - 1980

عدد خاص - المسرح العربي المعاصر

من تجربىتى المسرحية

الشكل والمضمون في مسرح الشارع - د - سعدى يونس